

Odslej 23.000 ton celuloze letno

V obdobju, ko vse bolj prodira spoznanje, da le dobro delo in umno gospodarjenje prinašata napredek, Aerova tovarna celuloze in papirja v Goričanih pri Medvodah ni bila naključno izbrana za prizorische osrednje proslave ob letošnjem šišenskem prazniku. Ta 550-članski kolektiv dosega dobre poslovne rezultate, novoustvarjeno vrednost pa vlaga v posodobitev in razširitev proizvodnje. Tako bodo 22. junija letos slovesno odprli rekonstruirani obrat za proizvodnjo celuloze, še dobro pa nam je v spominu otvoritev nove papirnice, energetske postaje in čistilne naprave pred osmimi leti.

Kar 25 let so si medvoški celulozarji prizadevali za izgradnjo nove kuharije v njihovi tovarni. Že leta 1959 so namreč sodelovali na takratnem jugoslovanskem natečaju za izgradnjo tovarn celuloze in papirja, šele sedaj pa se bo njihova želja izpolnila. Pa še to ne z novo kuharijo, temveč s preneseno iz Zagrebačke tvornice papira, ki je zaradi svoje lege v središču Zagreba in onesnaževanja okolja morala prenehati poslovati.

Iz Zagreba so prepeljali potrebno opremo v Goričane, jo tu servisirali in izrabljene dele zamenjali z novimi. Povsem nov del je le pralnica celuloze, kjer bo proizvodni postopek potekal po načelu difuzerskega pranja.

Čeprav bodo na preneseni opremi še vedno izdelovali celulozo po kalcijevem postopku, pa v tovarni zagotavljajo, da je postavljena dovolj sodobna in avtomatizirana kuharija, v kateri bo možno dosegati ugodne tehnološke rezultate s kar največjo regeneracijo žveplovega dioksida in toplote, z ugodnimi energetskimi izkoristki in prav tako dobro izkoriščenostjo lesne mase.

S posodobitvijo proizvodnje, ki je sedaj potekala v res težavnih razmerah po zastarelih postopkih, bodo povečali svoje zmogljivosti za proizvodnjo celuloze za 4.500 ton letno — namesto sedanjih 18.500 ton bodo letno izdelali 23.000 ton celuloze. Poleg pove-



Novi transportni trakovi od deponije sekancev do nove kuharije (v ozadju).

Nekaj številok

Tovarna celuloze in papirja Medvode je ena izmed štirih temeljnih organizacij združenega dela celjskega Aera. Vključena je tudi v sestavljeno organizacijo združenega dela Gozdno in lesno gospodarstvo Gorenjske Bled, saj jim gozdarske organizacije, ki so vključene v ta sozd, zagotavljajo potreben les za izdelavo celuloze, lesarji pa žamanje ali sekance, ki jih rabijo pri izdelavi celuloze.

V goričanski tovarni je zaposleno okrog 550 delavcev, ki so lani ustvarili nekaj več kot 3 milijarde novih dinarjev celotnega prihodka. Dohodek je po lanskem zaključnem računu znašal 846 milijonov dinarjev, čisti dohodek pa 450 milijonov dinarjev. Za neto akumulacijo so namenili 219 milijonov dinarjev.

Goričanska tovarna se uspešno uveljavlja tudi na tujih konvertibilnih tržiščih, saj tja izvozi petino svoje proizvodnje papirja. Glavni kupci so v ZRN in Italiji.

čanja proizvodnih zmogljivosti pa pomeni posodobitev proizvodnje tudi izboljšanje delovnih razmer. Pogoji dela se bodo bistveno izboljšali, poleg tega pa se bo lahko zmanjšalo število zaposlenih v kuhariji, od 25 na 15. Zaradi tega nihče ni izgubil dela, pač pa so nekatere delavce premestili v druge oddelke.

Nova kuharija pa poleg tega zagotavlja tudi čistejše okolje. Odpadne vode sedaj ne bodo več neposredno spuščali v Soro, kot so to delali doslej — v tovarni pravijo, da sicer ni bila strupena, a ribiči so se vseeno pritoževali, da neugodno vpliva na ribe — temveč jih bodo speljali skozi lastno čistilno napravo.

Prenovljena kuharija je bila najpomembnejši del posodobitve proizvodnje, zaradi normalnega poteka

proizvodnega postopka pa so morali povečati tudi nekatere druge zmogljivosti. Tako so razširili linijo sortiranja nebeljene celuloze, na kateri so postavili dodatne naprave, ki so jih tudi dobili iz zagrebske tovarne. Zgradili so tudi novo fino sortacijo celuloze, medtem ko belilnice celuloze niso povečali, ker ocenjujejo, da bodo v sedanjih lahko opravili tudi postopek pri povečanem obsegu proizvodnje. Pripravo lesa so dopolnili z novimi napravami za transport sekancev na deponijo in iz deponije v kuharijo. Vse transportne trakove in dozirne potje je izdelala in montirala Strojna tovarna Trbovlje. Ne smemo po-

zabiti tudi delavcev Industrijskega biroja Ljubljana, ki so izdelali vse potrebne načrte, mariborske Hidromontaže, ki so montirali opremo in SGP Tehnika iz Škofje Loke, ki so izvedli potrebna gradbena dela.

Celotna naložba je Tovarno celuloze in papirja v Goričanih veljala okrog 300 milijonov dinarjev, ki so jih zagotovili iz lastnih sredstev, del pa so jih združili kupci njihove celuloze, če pa bi želeli vgraditi novo opremo, bi morali odšteti med 700 in 800 milijoni dinarjev, težave pri zagotovitvi deviznih sredstev in uvoznih dovoljenj pa seveda niso upoštevane.

A v Goričanih se ne nameravajo zadovoljiti z doseženim, temveč načrtujejo nadaljnji razvoj. Nova kuharija in pralnica namreč omogočata posodobitev in povečanje proizvodnje pinotana oziroma izdelkov na bazi lignosulfanatov. Tako nameravajo v prihodnosti letno izdelati kar 20.000 ton suhih izdelkov in s tem praktično koristno porabiti vso lužino, s čimer bodo še dodatno pripomogli k čistejšemu okolju. Kdaj bodo lahko uresničili to zamisel, še ni natančno določeno. Sprva so predvidevali, da bodo to lahko storili še v tem srednjeročnem obdobju, a sedaj je že očitno, da bodo ti načrti uresničljivi šele v prihodnjem srednjeročnem obdobju — do leta 1990 torej. Predvidevali so tudi izgradnjo drugega papirnega stroja, a je naložba v zaostrenih gospodarskih razmerah prehudo breme, da bi ga zmogli. Zato pa bo vsekakor treba zgraditi nove vzdrževalne delavnice, predvsem kovinarsko in elektro, s čimer bodo omogočili sodobno vzdrževanje naprav.

Čeprav je tudi po zadnji posodobitvi goričanska tovarna še vedno najmanjša tovarna celuloze v Jugoslaviji, pa ji na dolgoletni tradiciji — prvi začetki ročnega izdelovanja papirja segajo v Goričanih 220 let nazaj, na industrijski način pa so papir v Goričanih začeli izdelovati pred 120 leti, najprej iz cunj, od leta 1890 naprej pa po tehničnem postopku iz lesa — temelječa kakovost njenih izdelkov zagotavlja tudi vnaprej uspešno poslovanje. Beljene celuloze iglavcev, ki jo izdelujejo v Goričanih, namreč zelo primanjkuje na jugoslovanskem trgu, zato bi z lah-koto prodali tudi mnogo večje količine celuloze, pri proizvodnji papirja pa so se usmerili na izdelavo specialnih tehničnih papirjev, ki jih tudi primanjkuje na našem trgu.

Goričanski celulozarji in papirničarji tako s svojim delom, vztrajnostjo, zagnanostjo in racionalnim gospodarjenjem dokazujejo, kaj vse se da s prizadevnostjo doseči. Občinska proslava v njihovi tovarni pa bo nova priložnost, da tudi ostali spoznamo njihove napore in uspehe.

F. K.

Opozorilo!

Prihajamo v tisti letni čas, ko pričakujemo vroče dneve in verjetno manj padavin, oziroma celo pomanjkanje dežja. Takrat se radi zatekamo v prijetno senco in hlad gozda in radi obiskujemo že ustaljene izletniške točke. Ne smemo pa ob takšnih priložnostih pozabiti na požarno varnost. Najmanjša malomarnost ali nepazljivost lahko povzroči nepopravljivo škodo in nam za določen čas celo odvzame naše prijetno okolje, ki ga radi obiskujemo.

Izsušena suhljad in podrast v gozdu kaj hitro zagorita in razširita požar, ki v kratkem času zajame velike površine. Da ne bi prišlo do takšnih nezgod in uničenja skupnega in zasebnega premoženja, opozarjamo na nevarnosti in nepravilnosti:

- neugasli — odvrženi cigaretni ogorki
- igranje otrok z ognjem
- ognjišča za peko na gorljivih tleh
- požiganje suhe trave in suhljadi.

Če opazimo ogenj v gozdu, ga poskušajmo sami pogasiti, če nam to ne uspe, takoj pokličemo gasilce ali postajo milice.

Občinska gasilska zveza Ljubljana-Šiška
Občinski štab za CZ Ljubljana-Šiška
SIS za požarno varnost Ljubljana-Šiška